

11.9.2023

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta DOSENTIN ARVO, OPETUSTAIDON ARVIOINTI JA OPETUSNÄYTE -OHJE

Yliopistolain 89 §:n mukaan yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä **hyvä opetustaito**.

Opetusansioiden esittäminen hakemuskirjeeseen liitettävässä opetusportfoliossa

Opetusansiot tulee esittää alla olevan jäsentelyn mukaisesti:

1. Opetus- ja kasvatustieteelliset näkemykset
 - näkemykset oppimisesta, opetuksesta, ohjauksesta ja niiden teoriasta
2. Pedagoginen koulutus ja pedagogiset valmiudet
 - pedagoginen koulutus
 - opetusosaamisen jatkuva kehittäminen
 - hyvästä opetuksesta saadut palkinnot ja huomionosoitukset
 - muut meriitit
3. Opetus- ja ohjaustyössä hankittu käytännön kokemus
 - toiminta opettajana (opetusvirat/opetustehtävät) ja kouluttajana: tehtävien laatu ja määrä
 - opinnäyte- ja jatko-opinnäytetöiden ohjaaminen
 - tutkijakoulutuksen erityistehtävät
 - osallistuminen opetuksen arviointiin
4. Koulutuksen johtaminen
 - opetus- ja koulutushankkeiden johtaminen
 - koulutuskokonaisuuksien johtaminen ja toiminnasta vastaaminen
5. Opetus- ja ohjausosaamisen kehittäminen
 - opetetut kurssit
 - ohjatut opinnäytteet
 - toiminta opettajatuutorina/hops-ohjaajana
 - erilaisten opetusmenetelmien hyödyntäminen
 - tutkimusperustaisen opetusmateriaalin tuottaminen
 - opiskelijoiden oppimista ja osaamista edistävät opetus- ja ohjauskäytänteet
6. Yhteisöllinen opetuksen kehittämistyö

- yhteistyö opettajien
- opiskelijoiden ja työelämän kanssa
- tieteidenvälinen yhteistyö
- opetussuunnitelmatyö
- kansainvälisyys
- pedagoginen johtajuus

7. Muut opetukselliset ansiot

- aikaisemmista opetusnäytteistä annetut arvostelut/maines sanat
- eritelty opiskelijapalaute; vertaisarviointi; palautteen hyödyntäminen opetustyössä ja muussa työskentelyssä
- opetuksesta annetut erityismaininnat ja palkinnot

Opetusansioista annettavan selvityksen tulee olla laajuudeltaan enintään viisi (5) sivua ja tiedot on dokumentoitava luotettavasti.

Arviointi tehdään kokonaisuutena siten, että erityisesti kiinnitetään huomiota

- hakijan opetusta, oppimista ja ohjaamista koskevaan näkemykseen sekä pedagogiseen koulutukseen
- käytännön toimintaan ja kokemukseen opetus- ja ohjaustyössä
- opetuksen ja ohjaustoiminnan itsenäiseen ja yhteisölliseen kehittämistyöhön
- opetus- ja ohjaustyöstä saatuihin arviointeihin.

Opetustaidon arviointi ja opetusnäytteen antaminen

Kun asiantuntijat ovat antaneet selvästi puoltavat lausunnot hakijan tieteellisestä pätevyydestä dosentin arvoon, hakijan opetus- ja ohjausosaaminen arvioidaan. Hakijalla voidaan katsoa olevan dosentilta edellytettävä hyvä opetustaito, mikäli hakijan opetustaito on arvioitu opetusnäytteen ja muiden opetusansioiden perusteella hyväksi.

Opetustaidon arvioinnin osana hakija antaa opetusnäytteen, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana. Opetusnäyte on julkinen ja sen arvioi tutkimuksen kehittämissyhmä, joka voi kutsua arviointiin mukaan myös lisäasiantuntijoita.

Dekaani voi tutkimuksen kehittämissyhmän esityksestä vapauttaa hakijan opetusnäytteen antamisesta, mikäli hakijan opetustaito voidaan todeta opetusansioiden perusteella hyväksi.

Dosentin arvon hakija valitsee opetusnäytteen aiheen, kielen ja ajatellun kohderyhmän tutkinnon tason. Tutkimuksen kehittämissyhmä päättää, toteutetaanko opetusnäyte etä- vai lähimuodossa. Hakijan on ilmoitettava opetusnäytteen aihe annettuun määräaikaan mennessä. Opetusnäytteen kesto on 20 minuuttia.

Opetusnäytteen arvostelu

Opetusnäytteen arvostelussa kiinnitetään huomiota tieteellisen sisällön hallintaan suhteessa dosentin arvon alaan, esityksen aiheeseen ja ajateltuun kohderyhmään, opetusnäytteen antajan pedagogisiin taitoihin sekä toteutusmuodon käytön onnistumiseen.

Lisäksi opetusnäytettä arvioidessa kiinnitetään huomiota esityksen jäsentelyyn ja esitystapaan. Miten opetusnäytteen antaja:

- jäsentää aiheen tilaisuuden osallistujille ymmärrettäväksi
- perustelee ja tarkastelee analyyttisesti esitettyjä ajatuksia ja väitteitä
- jäsentää oppimis- ja vuorovaikutustilanteen
- onnistuu tieteellisen pätevyyden pedagogisoinnissa (hyödyntää uusinta tutkimustietoa)
- toimii innostavasti ja ajatuksia herättäen, vuorovaikutteisesti

Opetusnäytteen arvostelussa käytetään yliopiston voimassa olevaa opetusosaamisen arviointikriteeristöä. Hylättyä tai alimman arvosanan saanutta opetusnäytettä ei voi kompensoida muilla opetusansioilla, mutta tutkimuksen kehittämisryhmä voi varata hakijalle yhden uusintamahdollisuuden.

Ohjeiden soveltaminen

Mikäli hakija kieltäytyy tai ei saavu ilman hyväksyttävää syytä hänelle kohtuullisessa ajoin ennakolta ilmoitettuna ajankohtana antamaan opetusnäytettä, opetusnäyte on hylätty.

Opetusnäytteiden antamista koskevien ohjeiden soveltamisesta päättää kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunnan dekaani, joka voi tarvittaessa antaa myös edellä olevasta poikkeavia tai täydentäviä ohjeita.

Ohje tulee voimaan 11.9.2023.

Ennen tämän ohjeen voimaan tuloa tiedekuntaan saapuneissa hakemuksissa opetusansioiden esittämisen osalta tätä ohjetta noudatetaan soveltuvin osin ja tarvittaessa hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan.